

Francija v novi zmedi - Mala antanta pridobila Ogrsko

Ogorčenje nad nameranim podaljšanjem delovnih ur grozi izzvati delavsko in politično krizo v Franciji. — Daladier grozi, da bo Francija izgubljena, ako ne bo "normalno delala". — Odpor delavstva in socijalistične stranke.

Pariz, Francija. — Komaj se je Francija pred par meseci izkopal iz resnih rubov, hotimaj in drugo za drugo vrstnih se resnih kriz, ji že grozi, da pade nazaj v isto situacijo. Objava, ki jo je izdal zadnji nedeljo min. predsednik Daladier glede podaljšanja delovnih ur od 40 do 48 na teden, je namreč dvignila take viharje razburjenja med političnimi in delavskimi krogi, da preti izbruhni ponovna notranja razdrapanost.

V pojasnilo na svoj nedeljski razglas je Daladier v torku podal izjavo, da omenjenega koraka ni podvzel kot bi bil nasproten socijalnim zakonom in krajšemu delavniku, pač pa zato, ker vidi, da "Francija je izgubljena, ako ne bo normalno delala." Delo v tovarnah, je dejal, je namreč tako zaostalo, da se morajo za vrniti naročila, ker jih zaradi kratkega delovnega časa ni mogoče izpolniti. Na ta način je moralo biti zavrnjeno neko ameriško naročilo za \$410.000. Predvsem pa trpijo vsled krajših ur, kakor povdarjajo uradni krogi, tovarne za orožje in municijo, kajti nemogoče jim je, da bi izdelale zadostne množine tega materiala, da bi bila varnost Francije zagotovljena. Pri tem se kaže, da na Nemčijo, kjer se v municijskih tovarnah dela po 60 ur na teden nepretrgoma, in je torej Nemčija v izdelovanju orožja znatno naprej.

Te trditve pa zavračajo delavski krogi, češ, da ne odgovarjajo resničnim dejstvom, in da nekatere industrije nimajo niti toliko naročil, da bi lahko zaposlovala delavstvo celih 40 ur. Poleg tega je na relif 340.000 brezposelnih delavcev, kar je za 30.000 več kot pred letom dni. Iz tega se razvodi, pravijo, da ni nikakega primanjčevanja delovnih moči.

Ogorčenje nad Daladierjem je naraslo do take višine, da je obstoj njegove vlade ogrožen. Kakor že poročano, sta dva ministra itak odstopila, toda ta mala kriza se je hitro poravnala, ko je Daladier imenoval dva druga moža na njuna mesta. Bolj resna situacija zna nastati, ako bo socijalistična stranka izvršila svojo grožnjo, ki jo je v torku izrekla proti vladi po svojem vodju, bivšem min. predsedniku Blumu, namreč, da ji bo otegnila svojo podporo v parlamentu. Ta stranka ima v zbornici največ sedežev, namreč 155, in, ako ji sledijo še komunisti s svojimi 72 sedeži, bo to pomenilo brzokone padec Daladierjeve vlade. Nič manj resna ni grožnja delavskih organizacij, ki se pripravljajo na to, da proglase generalno stavko, ako bo vlada vztrajala pri svojem načrtu, da podaljša delovni teden.

Zanimivo pa je, da se francoska javnost ne razburja posebno nad vso to kritično situacijo. Zdi se, da je na podobne dogodke tako navajena, da ji ne gre do več na živce.

KITAJSKA OBRAMBA

Kitajska mobilizirala ogromne sile pred Hankovom.

Šanghaj, Kitajska. — Ako bodo Japonci toliko uspešni, da bodo zavzeli mesto Hankov, točasno kitajsko prestolico, se morajo pripraviti, da jih bo to stalo ogromne žrtve. Kitajci so namreč na delu, da obdrže mesto za vsako ceno. Za njega obrambo so poskrbeli tako, da bodo morali Japonci uporabiti res strahovito silo, predno ga zasedejo. V obrambnih linijah bo stalo pripravljenih do milijona mož. Točasno so Japonci oddaljeni od Hankova kakih 110 milj in odpor Kitajcev je takšen, da jih drže tamkaj že cel mesec.

UBEŽNI "KRALJ" MACEDONCEV

Istanbul, Turčija. — Na ukaz vlade se je moral Ivan Mihailov zadnji ponedeljek brez odlašanja umakniti iz Turčije. Zatočišče je našel na Poljskem, kjer je bil sprejet v Anглиji zavrnila njegovo prošnjo za vizo. Mihailov je znan kot "kralj" macedonske in je bil načelnik macedonske revolucionarne vstajne organizacije, ki je skušala združiti macedonijo, zdaj razdeljeno med Bolgarijo, Jugoslavijo in Grčijo. Obdolžen je več umorov in v 1934 ga je Bolgarija obsojila na smrt, na kar je zbežal na Turško. Dolgi se ga tudi, da je sodeloval pri zaroti proti kralju Aleksandru, kateri je sledil morilski atentat.

TOČNA NAVEDBA ROJSTNEGA DNE

Denver, Colo. — Uradniki vladne socijalne zavarovalnice so v zadregi, kako naj si pomagajo, da ugotovijo rojstni dan nekaterih starih Indijancev, kateri so zaprosili za starostno pokojnino. Po večini ti ljudje namreč sploh ne vedo leta, kdaj so bili rojeni. Na to zadevno vprašanje odgovori eden: "Rojen sem bil tistega leta, ko je bil velik sneg"; drugi je prišel na svet "v letu, ko je močno pihal veter"; itd. S takimi informacijami si uradniki ne morejo dosti pomagati.

OTROŠKE ŽENITVE

New York, N. Y. — Vodstvo tukajšnjih šol je zadnji ponedeljek podalo poročilo, da je bilo tekom zadnjega šolskega leta odpuščenih iz šole število mladih deklic, ki so se poročile, dasi še v otroških letih. Tako je bila med njimi ena stara 12 let; štiri po 13 let; 27 jih je imelo po 14 let in 15 letnih je bilo 80. Največ je bilo 16 let starih, namreč 334.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

OBSOJA DIKTATORSTVO

Diktatorske države vzele človeku dostojanstvo.

Chicago, Ill. — Sistem državnega totalitarizma, kakoršen je uveden v Nemčiji in Italiji, je bil ostro ožigosan ta tork v poletni šoli katoliške akcije, ki se vodi v Morrison hotelu. Govornik, ki je izrekel to obsodbo je bil Rev. J. R. Lyons, profesor na St. Louis univerzi. Povdarjal je, da totalitarizem in poganizem hodita roko v roki, in da človeško dostojanstvo je popolnoma uničeno v takih državah in v njih ni človek drugega kakor človeška žival, katerega edini smoter je bojevanje, delo in oplojevanje; njegov razum je vzela država popolnoma pod svojo oblast. "Mi verjamemo le v krščansko demokracijo," je končal govornik, "kjer ljudje sami izbirajo svoje vladarje in si postavljajo svoje zakone".

PROMETNE KRŠILCE BODO SLIKALI

Evanston, Ill. — Tukajšnja policijska oblast je odločila, da se bo vzela slika vsakega takega kršilca prometnih predpisov, ki bo na sodišču kaznovan, da da določen čas ne sme voziti avtomobila. Na ta način bodo policisti lahko ugotovili, ako se kdo ne bo pokoril ukazu sodišča.

AEROPLAN TREŠČIL V PRODAJALNO

Berlin, Nemčija. — Med zračnimi manevri, ki so se zadnji ponedeljek vršili nad tukajšnjim mestom, je bil neki pilot, ker mu je stroj nagajal, prisiljen k takojšnjemu pristanku. Izbral si je za to neko ulico, ki se mu je zdela prazna. Pri tem pa je krilo aeroplana zadelo v okno neke grocerijske trgovine, na kar se je celo letalo zasukalo in treščilo v trgovino. Lastnik trgovine in štiri druge osebe so bile ubite, dočim sta si oba letalca rešila življenje.

POTRES NA VZHODU

New York, N. Y. — V državah New Jersey in Pennsylvania se je zadnji ponedeljek zvečer občutil manjši potres, ki pa ni povzročil znatnejše škode, marveč so po večini le vrata in okna zaropotala.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Zadnji ponedeljek se je objavilo, da je policija v soboto vdrla v neko kopališče in tamkaj aretirala 110 judovskih kopalcev, ki bi se brzkone ne smeli mešati med arijce.

Dublin, Irska. — Min. predsednik de Valera je zadnji ponedeljek sestavil irsko senatsko zbornico, ko je imenoval v njo 11 članov, in sicer ravno istih, ki so služili v tej zbornici pri zadnjem kratkem zasedanju.

Jeruzalem, Palestina. — Pred vojaško sodišče sta bila v ponedeljek postavljena neka judovska 13 letna deklica in neki 17 letni fant. Obdolžena sta, da sta bombardirala neki bus, in sicer, da je deklica bombo prinesla, deček pa, da jo je vrgel.

TIHOTAPSTVO V NASPROTNO SMER

Le Havre, Francija. — Parobrodne družbe so se imele doslej glede osebnega tihotapstva baviti po večini le s takimi slučajji, da so se razne osebe skušale skrivaj prikrasti iz Evrope v Ameriko. Ko pa je zadnji ponedeljek pristal tukaj parnik Normandi se je našlo v njem 14 oseb, ki so si pritihtapile vožnjo v nasprotno smer, namreč iz New Yorka semkaj. Pravijo, da je to rekordni dogodek.

ŠTETJE JUDOV V ITALIJI

Rim, Italija. — Po odredbi vlade se je pričelo ta tork štetje Judov po celi Italiji. Namen, pravijo, je ta, da se ugotovi, ali na zavzemajo Judje več važnejših mest, kakor bi jim šla v sorazmerju z njih številom. V Italiji je Judov okrog 44.000.

ZMAGA NA PRAM NEMČIJI

Med Ogrsko in Malo antanto prišlo do sporazuma. — Tudi Nemčija si prizadeva za naklonjenost Ogrske.

Bled, Jugoslavija. — Tri države Male antante, Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija, so si izvajale diplomatsko zmago nad mogočno Nemčijo, namreč, da so pridobile na svojo stran Ogrsko. ki je sicer mala država, toda po svoji legi nad vse važna v srednjeevropski politiki. Zanimivo je, da so to zmago dosegle ravno ob istem času, ko si je nazisoka Nemčija na vsa kriplje prizadevala, da dobi Ogrsko v svojo zvezo z Italijo, in ji je pri tem obljubljala vse mogoče in nemogoče ter je vse časti in sijajnosti izkazovala ogrskemu regentu Horthyju in trem drugim veljakom, ki so v Nemčiji na obisku.

Do sporazuma z Malo antanto je prišlo v ponedeljek pozno ponoči na konferenci, ki se je vršila v tem mestu z ogrskim zastopnikom. Da njegova vlada odobri sporazum, je moral zastopnik telefonirati naravnost v Nemčijo ogrskemu zun. ministru, ki je s Horthyem tamkaj, in ta je takorekoč izpred nosa Hitlerja dal svojo odobritev. Vendar pa se pričakuje, da Ogrska ne bo Nemčije gladko zavrnila, marveč bo tudi z njo sklenila kake vrste pogodbo.

OD GENERALA DO ČEVJARJA

Los Angeles, Cal. — Federalne oblasti so podvzele korake za deportacijo nekega Nikolaja Bogomolca. Mož se je preživljal tukaj s čevljarstvom; ugotovilo pa se je, da je bil prej general v ruski armadi. Deportacija se je odredila, ker je z neresničnimi podatki prišel v Ameriko v letu 1922. S seboj je namreč pripeljal neko žensko, o kateri je navedel, da je njegova žena; poročil pa se je z njo šele pred kratkim.

Iz Jugoslavije

Silna suša pustoši po Beli Krajini; ljudem ni bilo mogoče posejati ne prosa ne ajde in tako grozi ljudstvu pomankanje. — Strela zanetila požar. — Smrtna kosa. — Druge vesti iz starega kraja.

Iz Bele Krajine

Suhor, 5. avg. — Žalosten je pogled na Belo krajino! Vse je zgorelo, njive stojijo prazne, ker ni bilo mogoče sejati prosa in ajde. Tudi če bi zdaj dež namočil, je za to setev že prepozno. Koruzo žanjemo in polagamo živini, ker zaradi suše ni mogla narediti rogov. Ljudje s strahom čakajo zime, ker bo nastopila lakota.

Najhujše pa je, ker ni vode. Gospodinj ob jutrih hodijo z loncem k tistim, ki imajo še kaj vode v vodnjakih in lepo prosijo, da bi dobile toliko vode, da bi skuhale žgance. Slišimo pripovedovati, da so drugod nalivi in dež. a od Gorjanca do Kolpe nič že od 22. majnika. Priskočila nam je na pomoč banska uprava in mestna občina v Ljubljani, ki so 14 dni z dvema avtomobiloma, razvažali vodo po vaseh, a ta teden so avtomobile odpoklicali spet vrsti vsako jutro in večer cela procesija voz v poldrugo uro oddaljen Metliki, da pripeljejo par hektov vode.

Drž. higienski zavod raziskuje zdravstveno in socialno stanje naših vasi. Zaščitna seštra hodi od hiše do hiše in poučuje ljudi o snagi in zdravstvu. Hvalevredno je to! A kako naj ljudje pazijo na snago, če pa ni toliko vode, da bi se pošteno vsak dan umili!

Preteklo nedeljo sta nas obiskala poslanec dr. Koce in član banskega sveta Pavlin Bitnar. Videla sta, kakšno škodo nam je napravila suša. Zupan Nemanč je v imenu prebivalstva razgrinjal vso revščino obema gospodoma. Prosili smo ju, naj se zavzame za pospešeno graditev vodovoda; obljubila sta, da bosta storila vse korake, da se delo pospeši. Saj pravijo, da je treba samo en milijon dinarjev in bi s tem milijonom bil zgrajen vodovod do Suhorja.

Nevaren požar

Slovenji Gradec, 4. avg. — Strela je udarila 1. avgusta v gospodarsko poslopje gospe Šmid Elize v Podgorju pri Slovenjem Gradcu. Hlapec je bil v hlevu pri konju, ko je strašen tresk opozoril tudi sosede, da je nekje blizu udarilo. Strela je udarila v blizu hiše napeljani elektrovi velenjske elektrarne. od tam pa je preskočila na gospodarsko poslopje. Omamila je konja, ki je padel na poleg stoječega prestrašenega hlapca. Ta se je z malimi praskami po rokah mukoma izlekel izpod konja in je že zapazil ogenj v bližini. Konj pa se je v tem vzdrnil in so ga le izvlekli iz hleva. Takoj sta prihiteli na pomoč podgorška in slovenjgraška gasilska četa. Tri ure je vztrajalo moštvo v najhujšem nali-vu pri reševalnem delu in se

mu je posrečilo lokalizirati požar. Hlev je pogorel do tal in z njim tudi v gornjem delu shranjena krma in žitno snopje rži in pšenice. Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Pod vlak

Iz Ljubljane poročajo, da se je v noči od 5. na 6. avgusta vrgel pod tržaški vlak 24 letni Janez Vidmar. Baje je to storil zaradi tega, ker ni dobil zaželjene državne ali samoupravne službe.

Kravo so ukradli

Najemniku Ferdinandu Kadišu v St. Janžu je bila ukradena krava, ki jo je gnil na sejem v Dravograd. Počival je v neki gostilni in kravo privezal na dvorišču. Ko se je vrnil iz gostilniške sobe, ni bilo krave več nikjer. Orožniki so tatu kmalu izsledili v osebi nekega 45 letnega Jurija Bričmana iz Vrhov, kravo so pa našli že zaklano pri nekem mesarju.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Matilda Jelenc, rojena Planinec, vdova po nadučitelju stara 73 let. — V celjski bolnici je umrla Katarina Vodeb, žena delavca iz Celja stara 48 let. — V Mariboru je umrl Ivan Reich, upokojeni nadučitelj v visoki starosti 82 let. Služboval je na Gomilskem, pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah in v St. Janžu.

Nov most

Z velikimi slovesnostmi, katerim je prisostvoval tudi ban dravske banovine Dr. Natlačen iz Ljubljane, so v Slovenjem Gradcu otvorili novi most in novo mestno kopališče.

Nesrečen padec

V St. Vidu nad Ljubljano je padel s kolesa tovarnar Milan Petrič z Tacna, katerega so morali spraviti v bolnišnico. — Na svoji hiši v Ljubljani je popravljal streho krovski pomočnik Franc Mahne. Med delom je padel na tla in se nevarno poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Brezsrčno dejanje

Čuvarji javnega reda so po ljudskih napotkih pred kratkim izsledili na njivi posestnika Strgarja v Anovcu pri Vidmu ob Savi zakopanega novoročnega otroka. Zadeva pride pred sodišče.

Radgona dobi meščansko šolo

Po poročilu iz Beograda, bo dobila Gornja Radgona na posredovanje ministrov Dr. Koroseca in Dr. Kreka, meščansko šolo. Tozadevni dekret je minister prosvete Magarešević, že podpisal.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Sin predsednika Roosevelta, John, in njegova soproga, ko sta nedavno prispela v Boston z Bermude, kjer sta preživela medene tedne. Na desni stojite mati in sestra neveste. John je zaposlen v neki department trgovini v Bostonu.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrť leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrť leta 1.75	For three months 1.75
Postojna štampiljka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Jesenske volitve za novi kongres

Ali bo ameriško ljudstvo odobrilo "New Deal", kakor je to storilo l. 1936? Ali bodo volilci poslušali glasove opozicije, ki trdijo, da je ravno "New Deal" kriv sedanje "recesije"? Kak vpliv bo imela na izid tretja stranka, organizirana od senatorja La Follette in njegovega brata, guvernerja države Wisconsin? Kako volilno moč bodo pokazale manjšinske stranke, kot so American Labor Party, socialistična in komunistična stranka?

To so vprašanja, ki povzročajo v tem času skrb ameriškim političnim voditeljem. Na ta vprašanja pa bodo odgovorili volilci sami dne 8. novembra.

Istega dne bo izvoljeno vse članstvo spodnje kongresne zbornice, "House of Representatives". Kajti ta zbornica se obnavlja vsako drugo leto. Senatorji pa so izvoljeni za dobo šest let, in sicer tako, da šestletna doba ene tretjine senatorjev izteka vsako drugo leto. Radi tega bomo to jesen izvolili 32 senatorjev.

Izid volitev določijo smer narodne politike za prihodnji dve leti. Leta 1940 pa bomo glasovali ne le za nov kongres, marveč tudi za novega predsednika. Volilci se bodo morali zopet odločiti o temeljnih problemih vlade.

Izvolitev novega kongresa ni pa manj važna, kot izvolitev predsednika. Res je sicer, da energičen predsednik more imeti merodajen vpliv na narodno zakonodajo, ali to je le mogoče, ako on ima večino v obeh zbornicah kongresa. Saj se dostikrat tudi dogaja, da kongres, dasi je večina iste stranke kakor predsednik, vendarle odbija nekatere predloge, ki jih on zagovarja. To se je zgodilo v zadnjem kongresu, ko ni kongres hotel povečati števila sodnikov federalnega Vrhovnega sodišča.

Kake so pravice kongresa? — Iste so jasno označene v ustavi (Konstituciji) Združenih držav.

Kongres ima najprej pravice nalagati in pobirati davke. Denar, ki je potreben, da se plačajo stroški vlade Združenih držav, da se vzdržuje vojska in mornarica, da se izvede program socialne varnosti in javnih gradenj, da se plačajo pokojnine vojakov in izvršuje mnogo drugih federalnih nalog, se nabira poglavito potom dveh vrst davka — carine na uvoz nekaterih predmetov in dohodarne (income tax), ki se plačujejo na osebni letni dohodek. Imamo pa tudi davek na tobak, zabavne vstopnine in prebitek profita industriji.

Kongres vsako leto sestavlja proračun izdatkov federalne vlade. Nikaka svota ne sme izhajati iz Zakladnice, ako je ni kongres odobril.

Kongres sme izposoditi si denar na kredit Združenih držav. Ima oblast odrediti tiskanje papirnatega denarja, določiti veljavna merila. Za narodno obrambo more kongres storiti takorekoč vse. Le kongres ima pravico napovedati vojno. Kongres sme pooblastiti predsednika, naj prevzame železnice, ladijedelnice ali druge industrije in naj regulira zalogo živeža.

Povrh teh oblasti kongres določa upravo in ustanovitve poštarnih uradov in poštarnih cest. Določa obseg avtorskih pravic in pravic iznajditeljev. Sme ustanoviti število sodnikov Vrhovnega sodišča in ustanoviti nižja federalna sodišča. Kongres določa pristop držav v Unijo in sklepa o vseh zakonih za District of Columbia, ki obsega glavno mesto Washington.

V splošnem rečeno, obe zbornici imata isto oblast — House in Senat. So pa vendarle nekatere izjeme. Na primer, vsi zakonski predlogi glede pobiranja davkov morajo izvirati iz spodnje zbornice. Le "House" ima pravico začeti obtožbo proti federalnim uradnikom. Na drugi strani le "Senat" ima pravico odobriti predsednika imenovanja nekaterih višjih uradnikov in le "Senat" ima pravico odobriti ali odbiti mednarodne pogodbe, sklenjene z inozemskimi državami. V slučaju obtožbe (impeachment) v "House", služi "Senat" kot sodišče.

Te so v kratkem pravice in oblasti kongresa. Predsednik ne more razpustiti kongresa, kakor je to mogoče pri evropskih parlamentih. Zato je kongres popolnoma

neodvisna panoga federalne vlade. Sistem ameriške vlade so tri neodvisne panoge: zakonodajna (Kongres), izvršilna (Predsednik) in pravosodna (Vrhovno in nižja federalna sodišča).

SV. MISIJON V MOON RUNU

Moon Run, Pa.
Sporočiti moram rojakom v naselbinah v bližini, da bo pri nas sv. misijon ki se bo začel 14. septembra. Kakor so g. župnik že oznanili, bodo prišli iz Clevelanda Father Oman, ki bodo vodili sv. misijon.

Dragi rojaki Slovenci. Udeležite se sv. misijona. Sedaj se pač nudi najlepša prilika, ko boste poslušali božjo besedo v svojem domačem jeziku. Govorijo bodo govori lepi in jih boste vsi dobro razumeli. Vsak bo tudi lahko opravil spoved v slovenskem jeziku. Zato vabimo rojake tudi iz sosednjih naselbin, da se udeležite sv. misijona. Toliko naj vam naznamim za enkrat. Mogoče bo še kdo drugi o tem kaj sporočil. — Pozdrav naročnikom tega lista.

Jacob Drasler, zast.

POMAGAJMO SVOJEMU ROJAKU

Virginia, Minn.

Malčkedaj se kaj bere v časopisu iz našega mesta, zato sem se namenila nekaj napisati. Najprej naj omenim, kako se tukaj imamo. Z delom gre prav počasi. Oni delavci, ki še delajo v majhnih, naredijo komaj po štiri ure na teden, kar je malo za sedanje čase, ko je vse drago, zlasti za te, kateri imajo velike družine. Takim gre prav težko. — Veliko jih je zaposlenih pri WPA in to oženjeni, samski pa taki, ki imajo skrbeti za družine svojih očetov in jih preživljati. Je pa še veliko mladih fantov, ki bi radi delali, pa ne morejo dobiti dela. Kako radi bi taki pomagali svojim zaslužkom svojim očetom in seveda tudi sebi.

Na političnem polju se tudi prav živahno gibljemo. Bije se borba med narodnostmi, ki je vsaki dan živahnejša, kajti vsak bi rad videl, da bi pri volitvah zmagal njihov kandidat. Naša borba je bila dosežena v dobrem razmahu in tako je zmagal naš kandidat Mr. Joseph Krakar, ki je postal State Representative izmed 14 kandidatov za šestih okraj County Commissioner. Toda dragi rojaki, s tem borbo nikakor še ni konec, kajti čaka nas še večji boj, ki se bo vršil pri glavnih volitvah meseca novembra. Tudi takrat bomo morali pokazati svojo zavednost in pomagati zavednemu Jugoslovancu Mr. Krakarju do končne zmage. To na bo samo čast, ampak bo v ponos našega naroda, kajti v uradu Commissionerja se ni bilo Jugoslovana. Zato zavedajte se svoje narodne dolžnosti, ki jo imate do svojega rojaka.

Mr. Joseph Krakar je spoštovan ne samo pri naši narodnosti, vanj imajo zaupanje tudi druge narodnosti; v njem vidijo sposobnega moža za omenjeni urad vsi, ki ga poznajo v šestem okraju. Pomnimo, da v 6. okraju rabimo moža kakor je on. Zato moramo že sedaj na plan in zbrati vse svoje moči, da pridobimo še druge volilce na našo stran. Ne glejmo za drugimi narodnostmi, kajti oni nas ne poznajo drugače, kot takrat, ko nas potrebujejo. — Zgodila se je namreč neprilika, ko je pri primarnih volitvah eden naših Jugoslovancov nosil okoli listke za druge kandidate, ne za naše. Tega sem vprašala, kaj je z jugoslovansko volilno listo, pa pravi da jo nima in da Jugoslovani ne bodo zmagali. Jaz mu rečem: Ne bodo zmagali ne, če bi bili vsi takšni kakor vi. Če se pa združimo vsi skupaj, nas nihče ne premaga. — Torej dragi rojaki Jugoslovani, sedaj je čas, da pokažemo svojo moč in svojo zavednost, ker imamo mi moč, ki so sposobni za take odgovorne službe. — Pozdrav vsem zavednim Jugoslovancem in čitateljem Amerikanskega Slovenca.

Naročnica

KAKO JE MED NAŠIMI FARMARJI NA WILLARDU

Willard, Wis.

Dovolite g. uredniku zopet nekoliko prostora v listu za willardskega poročevalca. Sicer nimam danes nič posebnega za povedati, vendar, ker pravijo in sem tudi sam prepričan, da človek laglje prenaša križe in nadloge tega sveta če drug drugemu potožimo in pojamramo svoje težkoče, zato bom tudi jaz tako napravil. Za nas farmarje je nehoti zopet tukaj svojočasna Hooverjeva prosperiteta, katere se skriva za vogalom. Nobena sila menda ne more zadržati stalnega padanja cen našim glavnim mlečnim produktom. Cene istih so namreč na isti stopinji, kot so bile leta 1932. Tako imamo sicer dela dovolj. Toda naše delo je pod vsako ceno. Obljub od strani naših političnih voditeljev je cele koše, uspeha po nebenega in ga ne bo, dokler bodo imeli mogotci svoje zaklade zaprte in ne bodo dali delavcem in farmarjem poštenega zaslužka in kruha.

Že pred par meseci sem v listu stavil predlog našim willardskim delegatom 19. konvencije K. S. K. Jednote na Evelethu, Minn., naj bi ob povratku domov s konvencije priredili Willardčanom svoje

vrstni banket ali party iz samih okusnih minnesotskih rib, katerih naj bi v to svrhu par bušljev nalevali v tamošnjih jezerih. Ta moj predlog, je bil tudi deloma že odobren s pripombo, da če ne bo več rib, bo vsaj ena velikanka, da jo bodo vsi tukajšnji farmarji in farmarce imeli dovolj. Lahko si torej mislite, kako sem bil razočaran ko sem te dni prejel v obliki razglednice pozdrave od vseh willardskih delegatov. Perušek je poleg pozdrava tudi napisal, da rib ne bo, ni pa navedel vzroka, zakaj jih ne bo. Menda ja niso že vseh polovili. Na drugi strani teh razglednic so bile slike rib in ribic. Tako! sam si mislil, sedaj naj pa naslikane ribe gledam in obenem sline požiram. Ali pa naj napravim kot tisti žganjarček s prazno steklenico, da bi se z naslikanimi ribami po trebuhu mazal. Ne vem, če bi kaj zaleglo. — Tako vidite, so nam vse nade po zaželenem ribjem party z minnesotskimi ribami vred splavale po vodi. Je pač smolna, kamor se obrnemo. — Naši delegati imajo gotovo brezhibno dovolj drugega posla in upamo, da bodo ob zaključku konvencije z veseljem zrl na delo katero so tekom konvencije izvršili v dobrobit K. S. K. Jednote in se tako po konvenciji, četudi brez rib, bogati na delih in uspehu konvencije, povrnejo domov. — Pozdrav vsem čitateljem.

Poročevalc

OD DR. MARJE POMAGAJ ŠT. 78, KSKJ.

Chicago, Ill.

Naše društvo prijazno vabi vse naše prijatelje in znance na naš piknik, kateri se vrši v nedeljo 28. avgusta na Kegehnovih prostorih v Willow Spring. Vabimo tudi vsa čikaška društva, kakor tudi iz sosednjih naselbin, da nas zgoraj omenjeno nedeljo posejijo na pikniku. Ob priliki njihovih prireditev smo pripravljene prijaznost povrniti. — Godba bo izvrstna, prigrizek dober in točna postrežba, za kar bo skrbel odbor. — Torej prijatelji dr. Marije Pomagaj, še enkrat priručno vabljeni in na veselo snidenje na pikniku. S pozdravom.

K. Pičman, preds.

LORAINSKE NOVICE

Lorain, O.

Iz obiska v starem kraju se je vrnila med svojo družino dne 16. tega meseca Mrs. Frances Bresak, ki je ena glavnih uradnic SZZ in tajnica tukajšnje podružnice ter več drugih društev. V starem kraju je mnogo prepotovala in bila v več državah ter ima veliko zanimivega povedati. — Enako se je vrnila iz domovine tudi Mrs. Černilec in sicer že pred par tedni. — Mr. in Mrs. Eizenhart ter Miss Vida Kunš, učiteljica tukajšnje višje šole, pa se še vedno dobro imajo po Evropi.

Miss A. Polutnik in Miss Johana Svete so pa zapregle mašino in so šle skero za dva tedna na počitnice. Vzele so se tam po Kanadi in raznih dr-

žavah Unije. Med potjo se je zlasti Miss Svete izkazala za prav dobro vratarico. Prav imaš Johana, varnost in predvidnost sta prvi.

Cerkveni councilman Andy Pogačar in njegova mati sta celi teden po New Yorku hšemerila in stopnice štele, po dvigalih se vozila in še tistega kandidata smrti sta videla, ki je s 14 nadstropja skočil v smrt. Pravila sta, da so nekateri hšeme v New Yorku še skoraj večje kot je City Hall v Lorainu. — Prijazni mladenič Ciril Perušek pa v kratkem odide še naprej v višje šole in sicer v New Mexico. Ukažljajemu fantu želimo, da srečno pride do zaželenega cilja. — Nek mladi "kandidati" za kongskega stanu so si kupili lepo hišo, čeprav še niso rekli "ja". Imen vam pa sedaj ne povem. — Tudi Mr. in Mrs. Zulič sta si kupila lep dom na prijaznem kraju. — Častitamo! — Častite so na mestu tudi vsem onim, ki so pred kratkim obhajali jubileje svojega zakonskega življenja in sicer Mr. in Mrs. Jančar z 32 St. 25 letnico in Mr. in Mrs. G. Klinar 20 letnico, enako tudi Mr. in Mrs. Pavlovčič.

Naš g. župnik Rev. Father Slaje tudi že nekaj časa ponesno hodijo okoli. Kako tudi ne, saj se imamo farani njihovega nad vse skrbnemu vodstvu in varnemu gospodarstvu zahvaliti, da fara tako lepo napreduje, četudi so slabi časi. Je bila cerkev sv. Cirila in Metoda temeljito popravljena in prenovljena od zunaj in od znotraj, sesterska hiša pa tudi lepo očiščena. Ves veliki prostor na okrog je pa lepo zračen in izbojšan, kar je bilo jako potrebno. Za vse to gre hvala in priznanje tudi faranom, ki so se v tako lepem številu odzvali in prišli delat brezplačno in tudi delo gmotno podprli. Posebno mladim fantom, ki so bili zelo pridni pri delu in s tem priznali, da se zanimajo za napredek fare in cerkve. Prav škoda, da ni bilo poleg tudi Mr. Moleka, ker on itak vedno rad "šnufa" tam, kjer njega nič ne skrbi, bi bil vsaj videl, kako se Lorančanje, zarukani in neumni, brigajo za svojo cerkev. Ker vera in cerkev, baje že davno ni več v modi. Pa še Father Slajetu bi moral dati priznanje, da znajo prijeti za delo če je treba, morda bolje kot on sam. Res, lahko vam je žal Father, ker ne bote deležni te časti, kot jo je bil deležen vaš duhovski sobrat tam v Coloradu.

Zalibog, da imamo tudi pri nas večino kaj bolnikov. Tako je težko bolna Mrs. John Juha, ki je prestala težko operacijo v bolnišnici. Sedaj se zdravi doma. Dal Bog, da bi že skoro okrevala. — Mrs. Justina Paul pa je dobila žalostno vest iz starega kraja, da ji je v Spodnjem Tustanju pri Moravčah umrl njen oče Ignacij Cerar, po domače Čuren. Na domu zapuška sina Antona z družino ter hčer Mary Cerar in dve sestri na Gorici pri Moravčah, tukaj v Ameriki pa tri hčere; Mrs.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Obiski

Chicago, Ill. — Pretekli ponedeljek so nas na povratku z Eveletha, Minn., s konvencije K. S. K. Jednote obiskali delegatje in delegatkinje: Mr. George Pavlakovich, Mr. in Mrs. Boštjan in Theresa Znidarsich in Anna Viranth, vsi iz Denverja, Colorado. Z njima je bila tudi Mrs. Katarina Drobnich, iz Salida, Colorado. — Potem so nas obiskali še Mr. Peter Culig iz Pueble, Colorado in Mr. Math Yamnik iz Leadville, Colorado. — Vsem priručna hvala za poset in srečno pot na njihove domove!

Pozdravi

Chicago, Ill. — Na naše uredništvo so poslali iz Minnesote, kjer so se nahajali na konvenciji K. S. K. Jednote na Evelethu, prijazne pozdrave Matilda Ropret, delegatkinja iz št. 191, George Panchur, Matt J. Slana, Math Tekavec, Kristina Kolar, G. Rupert, Mary Koklič, Helen Corel, N. Y. T. Zdešar, Mary Oblak, Angie Intihar, Eveleth, Minn. in U. Rovšek. — Hvala za pozdrave.

Poroka

Barberton, O. — V tukajšnji slovenski cerkvi Prav. Srca Jezusovega sta se pred kratkim poročila Mr. Frank Župec z Miss Jennie Virant. — Vsi jima želimo v zakonskem stanu mnogo sreče in božjega blagoslova.

Stava ga je ubila

St. Mary's, Pa. — Pred kratkim je tukaj umrl 40 letni Frank Zoretč, po rodu Hrvat. V gostilni je za stavo izpil petnajst "drinkov". Drugi dan so ga našli mrtvega na postelji.

Himen

So. Chicago, Ill. — Preteklo soboto se je poročil Charlie Gelob, sin dobro poznane rojaka Mr. John Goloba, ki živi na East 95. Street. Mladima poročencema veliko sreče in zadovoljstva v novem stanu.

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Tukaj je pretekli teden umrl rojak Frank Skufca, v starosti 40 let. Rejen je bil v Clevelandu, njegovi starši so pa iz vasi Polok pri Novem mestu, kamor so odpotovali že leta 1901. Pokojni je zadnjih 14 let bil val tukaj. Zapuška zeno Antonijo, rojeno Povše in hčerko ter brata, v stari domovini pa dve sestri.

Antonijo Perušek, Mrs. Ana Zalar in zgoraj omenjeno. Naj v miru počiva.

Na koncu vsem sezonskim "heyfiverjem" in kiharjem kličem prav iz srca Bog pomagaj — Boglonaj. — Pa recite če morate, da v Lorainu ni no vic.

Naročnica

"TARZAN NEUSTRAŠENI"

(27)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan, ki je poznal razne nevarnosti džungle, je svoji rešeniici naglo zamislil usta z roko, toda bilo je že prepozno. Njen krič je že odmeval po džungli in opozarjal njene prebivalce, da so prišla tuja bitja, ki gotovo niso prijazna džungelnim prebivalcem. To ni bilo po volji Tarzanu.

Ko je Tarzan videl da se je dekle pomirila, je odmaknil roko, in tedaj ga je dekle mirno vprašala: "Kdo pa si ti in kaj hočeš?" — "Kdo sem jaz je malenkost," je odgovoril Tarzan; "toda ti si Mary Brooks." Opazil je bil namreč v potezih njenega obraza, podobnost s potezami Dr. Brooksa, ki ga je rešil.

Mary je bila silno začudena nad tem da jo je prepoznal, zato ga je bolj pogumno vprašala: "Kako si me spoznal?" — "Naročeno mi je, da te po peljem k tvojemu očetu," odgovoril mirno Tarzan. "Kaj veš, kje je moj oče?" In k njemu me hočeš peljati?" Vsa srečna je bila sedaj Mary in je objemala Tarzana.

Ves prejšnji strah ki ga je imela do tega na pol nagega tujega človeka je izgini in ni vedela kako bi se mu zahvalila. — Od spodaj je tudi zaslišal Jefa, ki jo je izpraševal kaj je z njo. "Vse je dobro," je odgovorila; "in pridemo dom." Jefa pa nikakor ni mogel tega verjeti, da je res tako.

POZOR! Pošljite na krovilke poleg našega in imena. Ako ti je naročnine potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

NEKAJ NOVIH SLIK IZ STALINOVEGA 'RAJA'

Beg čez mejo

Med raznimi članki v sovjetskem časopisu zadnje dni je morda eden najbolj zanimivih tisti, ki ga je objavila "Komsomolskaja Pravda", in v katerem piše o ljudeh, ki se jim ni posrečilo uiti iz rdečega sovjetskega raja. Pisanje tega lista je tudi zelo značilno za današnje stanje, kakršno vlada v Sovjetiji. Med drugim omenja ta list tudi to, koliko je v zadnjih letih ljudi skušalo zbežati iz Rusije v druge države. V zadnjih 12 letih je samo na onih krajih sovjetske meje, ki jih čuva policija GPU, bilo aretiranih 81.019 oseb. Pri tem niso vštetli mnogoštevilni oni, ki jih sovjeti smatrajo za špijone. Tudi teh ni prav malo. Oddelkom GPU se je v tem času posrečilo zapleniti pri raznih sumljivih ljudeh nad štiri tisoč pušk, ogromno število samokresov ter vsakovrstne municije.

Sol in sladkor — prava redkost v Sovjetiji

Dopisnik sovjetskega uradnega časopisa "Pravda" je poročal svojemu listu o velikem pomanjkanju živil v Ordžonikidski oblasti. Takole pravi: V teh krajih ni niti soli, kaj šele sladkorja. Zaradi tega velikega pomanjkanja živil je bila pred nedavnim ted revizija, ki je dosegla neverjetne stvari. Ugotovljeno je bilo, da jih od 427 prodajnih 100 nima soli na prodaj, 42 je brez sladkorja, 117 brez tobaka, 21 brez mila itd. ... Na koncu svojega članka pisec še pravi, da to na noben način ni osamljen primer. Prav podobno žalostno stanje vlada tudi po drugih pokrajinah. Tako na primer v evdokijskem okraju kar po cele tri do štiri mesece sploh ni mogoče dobiti čaja, te znamenite ruske pijače, sladkorja, prav nič drugače pa je tudi z neštetimi drugimi žili.

Otroke obsojajo na smrt

Spomladi leta 1935 je bil v Sovjetiji objavljen zakon, ki določa kazni za mladoletne zločince. Teh je menda v današnji Rusiji največ. S tem zakonom je bila uvedena smrtna kazen tudi za otroke, ki so dopolnili 12. leto. Od tedaj, ko je stopil ta zakon v veljavo, so zdaj pretekla polna tri leta. Zanimiva je izjava, ki jo je o "uspehu" tega zakona podal neki komisar v uradni listu "Sovjetskaja Justicija". V tej svoji izjavi ta komisar imenuje enega najpomembnejših zakonov Stalinove dobe. Takole pravi med drugim:

Ni dvoma, da se je število prestopkov, ki jih je zagrešila mladina, v zadnjih treh letih precej zmanjšalo. Vendar je še vedno precej takšnih mladih grešnikov. Tudi zapuščeni otrok je nekoliko manj, jih je pa še vedno dovolj.

O tem, kako se izvaja ta zakon v praksi, piše omenjeni komisar tole:

Poj proti tem mladim kriminalcem se na žalost vodi brez vsakega sistema. Nešteto je primerov, ko je te mladeniče, prav za prav te otroke, doletela kazen, ki je prav gotovo niso zaslužili. Obsojeni so bili dostikrat ne samo prestopu, pač pa se je nešteto krat dogodilo tudi to, da so bili kaznovani za prestopke, ki jih sploh nikdar zagrešili niso. Dostikrat pa se sodne oblasti kratkotalno niso držale zakona in so na primer obsojile na smrt tudi takšne otroke, ki niti kakor da nikdar ni bilo pravega časa, da bi vsaj ugotovili, koliko je kak mlad "zločinec" prav za prav star.

"Važna" in "nevažna" pisma
Zanimiv članek je objavil nek drug sovjetski časopis o tem, kakšno je poslovanje na ljudskih komisarijatih. Na primer tole: Deset tisoč kolhofskih delav-

cev, agronomov in uradnikov na traktorjskih postajah zamažka na rešitev svojih prošelj in izid svojih pritožb, ki so jih naslovili na ljudski komisariat za kmetijstvo. Ta čudoviti urad molči ... Če gore pisem leži po posameznih oddelkih komisarijata. Za sto in sto pisem se nihče niti ne zmeni in jih po več mesecev niti ne prebere. Nikomu niti na misel ne pride, da so ta pisma od tistih, ki od rane zore do trde noči prenašajo vso težo dneva.

Na vsakem teh pristojnih mest sprejmejo na dan po 300 do 400 pisem, na katere po veliki večini sploh ne odgovarjajo. Nič drugačna usoda ne doleti onih pisem, ki so naslovljena naravnost na ljudskega komisarja. Vsa ta pisma takoj razdele na "važna" in "nevažna". "Važna" izroče nadzorstvu, kar pa v resnici prav nič še ne pomeni. Tista pisma pa, ki jih smatrajo za "nevažna", enostavno vržejo v koš. No, in kakšna so ta "nevažna" pisma? Na pr. takole, ki ga je poslala traktorjska postaja iz Novosibirska:

"Že večkrat smo pisali oblastnemu in Osrednjemu komisarijatu, pa nismo dobili nobenega odgovora. V jeseni leta 1937 smo sedež traktorjske postaje prenesli drugam, za nekaj kilometrov s prejšnjega mesta. Treba je bilo zgraditi nova poslopja s čemer smo imeli 33.000 rubljev stroškov. Ker pa oblastni komisariat niti do danes ni pokazal zanimanja za to, nihče ne mara financirati zidave in ureditve prostorov. Denar smo morali dati mi. Traktorjska postaja je dolžna delavcem in uradnikom še 16.000 rubljev na plači za preteklo leto. Raznim organizacijam in posameznikom poleg tega dolgujemo še 17.000 rubljev. Te vsote ne moremo izplačati, ker nimamo denarja. Čakamo na odgovor ..."

Imenovani list tudi pravi, da je nespretno misliti, da bodo na svoje pismo dobili tudi kak odgovor. Pismo se enostavno proglasilo za "nevažno". Podobna usoda pa dostikrat doleti tudi tista pisma, ki jih na samem komisarijatu označijo kot "važna". Tudi nanje največkrat nihče ne odgovarja. Najlepše pa je še to, da uradnika, ki je za takšne stvari odgovoren, ne morejo nikjer najti, kakor da bi se bil izgubil. Po komisarijatih vlada strahoten birokratizem. Cele mesece romajo nekatera, seveda samo "najvažnejša" pisma iz oddelka v oddelk. Pa celo to se je že nešteto krat dogodilo, da niti na brozjavke nihče ne odgovarja.

Tuji preveč hvalijo sovjetske tovarne

In zdaj še nekaj, o čemer piše "Leningradskaja Pravda". Ta časopis je objavil članek, v katerem pravi, da tovarniških proizvodov v sovjetski Rusiji ni tako lahko dobiti, kakor bi človek mogel sklepati iz poročil zamejskih listov, ki poudarjajo, kako velika je proizvodnja po sovjetskih tovarnah. Kirovska tovarna "Elektrosila" je začela izdelovati in prodajati električne žepne svetilke. Če pa kdo hoče kupiti kakšno žarnico, da bi z njo zamenjal stari, ki je že pregorela, je enostavno ni mogoče nikjer dobiti. Kupcem po leningrajskih prodajalnah že nekaj časa sem ne odgovarjajo ničesar drugega kot to, da žarnice ni v zalogi in da ne vedo, kdaj jih bodo spet dobili.

Katoličan brez katoliškega lista, je kakor vojak brez puške!

POSUŠAJTE
PALANDECH'S TRAVEL BUREAU
Folklore Radio Program
Every Sunday from 1 to 2 P. M.
Station WWAE — 1200 Kilocycles

ŽALOSTEN KONEC HIPNO BLAZNEGA

Na neki policijski proslavi v New Yorku je neki Chas. Sanfillippo nenadoma otvoril ogenj na navzoče iz dveh pušk in ranil pet oseb, toda končno je on sam padel, smrtno zadet od krogel iz policijskih revolverjev. Slika kaže, ko policija preiskuje njegovo mrtvo truplo.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

S PRIHRANKI JE SKOČILA V VODO

Na Češkoslovaškem je opazoval neki orožniški častnik, kako je pohabljen ženska vrgla v reko Čeb zavoje in nato sama skočila za njim. Ljudem je uspelo, da so žensko, 30 letno dekle, ki je že v zgodnji mladosti izgubila oba nogi in je odtlej živno hudo trpela, potegnili iz reke. Rečeli so tudi zavoj in ko so ga odprli, so v svoje presenečenje ugotovili, da so v njem bankovci v skupni vrednosti 20.000 Kč. To so bili vsi prihranki samomorilne kandidatkinje.

USODNO KIHANJE

Pošteno smelo je imel neki vlomilec v Drohobyczu v Galiciji. Skril se je v stanovanju nekega zdravnika pod posteljo in je čakal, da bi ljudje odšli spat. Čakanje ga je utrudilo, pa je sam zaspal pod posteljo, dokler ga niso zbudili koraki. V tem trenutku pa je moral kihniti. Zdravnik je napravil, kakor da ni nič slišal, vzel pa je samokres in prisilil vlomilca, ki je bil oborožen z dolgim kuhinjskim nožem, da je zlezal izpod postelje, mu izročil nož in šel z njim na policijo.

ŽIVA KATEDRALA

Čeprav bo trajalo še deset let, preden bo zrasla "katedrala v spomin Minnie Taylor Malloryjeve" v Springfieldu v Massachusettsu, je to katedrala doslej posejila že 50.000 radovednežev. Zgradbo sestoji namreč iz živih dreves.

Stebri so iz 60 velikih brestov, katerih veje sestavljajo notranje oboke. Iglaveci in vzpenjalke predstavljajo žive stene, a za ogromni oltar so uporabili naravne skale. Edino, kar spominja na moderne cerkve, je električna svetlobna napeljava. Katedrala, ki je

POSREDOVANJE V NO. SHORE STAVKI

Chicago, Ill. r. — Pogajanja za končanje stavke pri North Shore žel. družbi, ki se je pričela v torek zadnjega tedna, so skoraj onemogočena zaradi tega, ker vlada spor med delavskimi unijami samimi o tem, katera ima pravico, zastopati delavstvo. Pet unij si lasti to pravico in družba ni vedela, s katero stopiti v pogajanja. Poseči je moral vmes vladi odbor za ureditev delavskih odnošajev ki je ta ponedeljek pričel s preiskavo, da ugotovi, katera unija ima biti merodajna.

KOZMIČNI ŽARKI

Holandski znanstvenik dr. Clay se je odpeljal na Norveške in bo v tamkajšnjih fjordih raziskoval, kako globoko prodirajo kozmični žarki v vodo. Norveški fjordi so po takšne raziskave baje še posebej primerni, ker imajo mirno vodo in je mogoče merilne instrumente v njih potopiti do globine 400 m.

KOLIKO JE BREZPOSELNIH NA SVETU?

Ob koncu meseca marca tega leta so jih toliko našli. In sicer je brezposelnih v Združenih ameriških državah 10,4 milijona, Anglija jih ima 1,76 milijona, v Nemčiji jih je 1,1 milijona, v bivši Avstriji 600.000. Nato sledi Poljska, kjer je 490.000 brezposelnih, Češkoslovaška, ki jih ima 435.000

in Francija 401.000. — Če povemo v to odstotkih z ozirom na vse število prebivalstva v teh državah, dobimo: V Združenih ameriških državah 8,5 odst., na Nizozemskem 5,4 odst., v Angliji 3,7 odst., na Češkoslovaškem 3,6 odst., brezposelnih. Vse druge države imajo 3 odstotka brezposelnih. V Nemčiji z Avstrijo vred je 1,4 odst. brezposelnih.

NAJVIŠJE STANOVANJE

Kot najvišje stanovanje sveta velja hiša, ki stoji v Indiji, v himalajskih pokrajinah, na severu od Sikkima, na vrhu prelaza Donkia, v višini 5486 metrov. Ta hiša je preprosta kamenitna koča, v kateri skozi vse leto biva četvero ali petero možkih, ki so čuvarji in predstraža na sedlu. V tej višini je v zraku le polovico toliko kisika kot v zraku neposredno nad morsko gladino. Vendar ljudem v tej višini ni tako težko živeti, kakor bi bilo pričakovati, ker so domačini z visoke tibetske planote in so vajeni življenja na višinah 4500 do 4800 m. Čudno je, da vprav prebivalci teh višin dosežejo visoko starost, pa bodi da so to domačini ali pa mehihi samostana sv. Bernarda, ki so se pred leti iz Švice preselili semkaj.

REDKA SLAVNOST

Chicago, Ill. — V samostanu sv. Sholastike, 7416 Ridge ave., je zadnje nedeljo obhajalo pet benediktinskih sestra zlat jubilej, kar so stopile v red. Na stotine njih bivših učencev se je udeležilo slavnosti.

KAJ SE VSE ČLOVEKU PRIPETI...

Na postaji Pragersko smo čakali prihod vlaka. Komaj sem čakal, da bi prišel Mariborčan in nas peljal v belo Ljubljano. Vsakih pet minut sem potegnil rokav navzgor in pogledal na uro, končno pa sem se spet vdel na umazan stol poleg starejšega gospoda. Gospod mi vljudno ponudi časopis, jaz mu prav tako vljudno odklonim in pripomnim, da sem ga že prebral. Gospod je bil kar nekam zadovoljen, da sem odklonil in prijazno začel kramljati, češ, v pogovoru nam bo čas hitreje minil.

"No odkod pa prihajate?" me vpraša.

"V Ptuj sem bil. Službo iščem. Ženo imam, otroka imam, pa sem nekaj zvedel, da bo mogoče dobiti. Pa ni nič ..."

"Hm," reče sosed dobrodušno, "kar mirno kri ohranite, vse bo še prišlo. Čakajte," je rekel smeje, "vam bom povedal resnično zgodbo in gotovo vas bo spravila vsaj malo v dobro voljo."

Mož se mi je prikupil, in vso mrkrost sedanosti sem pozabil.

"Veste, od tega je že minulo precej let, ko sem na Silvestrovo sam samcat taval po ulici. Premišljeval sem, ali bi zavil v krčmo, ali v kavarno. Pred menoj je bila velika ura, ki je kazala vprav polnoči. Gledal sem jo in premišljeval. Spomnil sem se na svojo pusto, temno sobo in že sem hotel zaviti v kavarno. Preden pa sem storil korak, je treščilo nekaj na mojo glavo, in preden sem vedel, kaj se je pripetilo, sem že videl pred seboj razbite črepinje krožnika. Pogledam navzgor in navzdol, končno pokličem stražnika. Izza ušesa mi je curljala kri, vendar hudega ni bilo. Stražnik je šel nemudoma v hišo in povpraševal, kdo naj bi bil zakril to nesrečo. Pa smo ga našli. V drugem nadstropju je stanovalo 30 letno dekle, ki ni hodilo nikamor v družbi in tako je ostalo kljub precejšnji lepoti in izobrazbi samo. Neki je slišal, da lahko dekle vidi obraz svojega ženina o polnoči na Silvestrovo, ako strese krušni prt skozi okno. V svoji radovednosti se je spazilo v spalnico in v temi streslo prt. Ni pa vedelo, da je zavilo v prt krožnik. In tako se je pripetila nesreča.

Ne morem vam povedati, kakor je bilo dekleta sram, ko je bila primorana pripovedovati to vpražo. Vsa je rdel in ni vedela, kako bi popravila sramoto, ki jo je sebi naredila in s tem meni nesrečo. Ko sem odhajal, mi je bilo kar nekam hudo, zato sem še drugič prišel, da bi jo potolažil. No vidite, nazadnje sva spoznala, da bo najboljša, če se kar poročiva ..."

Smejal sva se oba, končno pa je še pripomnil, da bo tudi gotovo prišla rešitev, morda takrat, ko se je bom najmanj nadejal, saj se veliko gorja in nesreče lahko naenkrat spremeni v dobro.

SPOMENIK RIBI

V mestu Littoriji, ki je nastalo na bivših Pontinskih močvirjih, je majhna riba dobila velik spomenik. Ta riba je iz Južne Amerike uvožena gambuzija, ki so jo spustili v neštete močvare in stoječe vode v okolici in ki je tako temeljito uničila ličinke komarjev, ki prinašajo malarijo. Da je ta bolezen tam že skoraj popolnoma izginila. Spomenik kaže 2 cm dolgo ribico v stokratni povečavi in sicer v trenutku, ko se je vrgla proti grozotni ličinki komarja.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku "DUSNA PAŠA", ki ga je spisal škof Friderik Baraga in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik "DUSNA PAŠA" stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik "SVETE MASE", ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodusek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli te dni v prodajo je "SLAVA GOSPODU" ki stane tudi \$1.50.

Naročilom je pridjati potrebni znesek in poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENE
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Naznanilo in zahvala

Potnih src naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znanem tuzno vest, da je nam kruta smrt izrgala našo ljubljeno hčerko in sestrico,

Helen T. Cukale

Umrla je 20. julija po štiridnevni mučni bolezi v bolnišnici. Pogreb se je vršil 23. julija po katoliškem obredu. Stara je bila enajst let.

Ob tej priliki se najprvo zahvaljujemo pevskega društva "Prešeren", ki so zapeli žalostinke ob krsti, kakor tudi sledetnim, ki so darovali cvetlice in za svete mase: Mr. Th. Cukale; Mr. in Mrs. A. Cukale in Jennie; Mr. in Mrs. Frank Cukale; Mr. in Mrs. Fred Cukale; Mrs. R. Gregorich; Mrs. Eliz. Kordish; Mr. in Mrs. F. Kordish; Mr. in Mrs. John Duller; Mr. in Mrs. A. Mauser; Mr. in Mrs. S. MacDonald; Mr. in Mrs. Ivan Račić; Mr. in Mrs. R. Schroef; Mr. J. Turk; Mr. in Mrs. L. Mesec; Mr. in Mrs. M. Senica; Mr. F. Stritar in otroci; Mr. in Mrs. R. Bardeleben in Bernice Schuller; Mr. in Mrs. S. Lanz; Mr. in Mrs. Yelnick; Mr. in Mrs. Luzbi; Mr. in Mrs. Hribar; Mr. in Mrs. Sernel in družina; Mr. in Mrs. Russell O'Hara; Mr. F. Prepeluh; Mr. in Mrs. J. Kolar; Mr. Nick A. Cipriani; Mr. in Mrs. J. Thomas; Mr. in Mrs. Mayer; Mr. in Mrs. Fr. Ferjan; Mr. Frank in Dan Schwab; Mr. Wm. J. Alexander; Mr. in Mrs. Joseph Harske; uslužbenci od Globe Life Ins. Co.; sosedom, kateri so darovali cvetlice.

Za sv. mase so darovali: Mr. in Mrs. Jos. Tichar, z West Allis, Wis.; Mr. in Mrs. Max Omerzel; Mr. in Mrs. A. Ciebinski; Miss Amanda Riepara.

Najlepša hvala njenim prijateljicam, ki so jo spremljevale ob krsti pri pogrebu, in vsem, ki so se udeležili pogreba v tako velikem številu, posebno pa tistim, ki so prišli iz Kenosha, Waukegan in Arlington Heights.

Hvala tudi pogrebniku Louis Zeiran, da je bilo vse tako lepo urejeno v kapeli kot tudi pri pogrebu.

Zahvaljujemo se slednjim sploh vsem, kateri so nam količkaj bili v pomoč in tolažbo v teh bridkih urah.

Tebi pa, nepozabljena hčerka in sestrica, bodi Ti lahka zemlja.

Zaljubljeni ostali:

MATH CUKALE, oče; MARIE CUKALE, mati in JEAN CUKALE, sestrica.

Cicero, Ill., 22. avg. 1938.

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim srcem hočem sporočiti sorodnikom in znanem žalostno vest, da mi je umrla moja edina sestra

Mary Kambic

(ROJ. REHOLC)

v Chicagi, Ill., kjer zapuščila moža in sina, a v starem kraju pa zalujeto že živečo mater, Alojzijo Reholec, in 2 brata, Franc in Ladislav. Rojena je bila leta 1896 v Mokronogu na Dolenjskem. Umrla je 16. julija v bolnišnici sv. Antona v Chicagi 5 dni po operaciji za žolčne kamne.

Zahvaliti se hočem prav lepo vsem darovalcem sv. mase; posebej ne bodem imenovala imen, ker se bojim, da bi katerega ne pozabila, ravno tako za številne krasne vence, katere ste ji poklonili. Priznava hvalo izrekam Rev. Aleksandru, ker so prišli pokojno blagosloviti in moliti za pokoj njene duše. Tudi se prav lepo zahvalim Slovenskemu odseku Royal Neighbor, ker so svojo sestro tako lepo sprejeli na njeni zadnji poti, in se poslovile od nje. Končno se zahvalim vsem, kateri ste jo prišli obiskat in jo spremlili do groba.

Draga Mary, počivaj v miru!

Tvoja zalujeta sestra

ROSE MOLE (roj. REHOLC).

Bradley, Ill., 19. avgusta 1938.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potem pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55.....100	\$ 6.50.....100
\$ 5.00.....200	\$ 12.25.....200
\$ 7.20.....300	\$ 30.00.....500
\$10.00.....420	\$ 57.00.....1000
\$11.65.....500	\$112.50.....2000
\$23.00.....1000	\$167.50.....3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite\$10.85
Za \$25.00 pošljite\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— Ojoj! — je vzdihnil ta ali oni prevzet od groze in je stisnil z roko puško, ko da bi se pripravljala na obrambo.

— Bog, pomagaj nam! — so obračali drugi trepetaje oči proti nebu.

Sličala se je tudi pridružen kletev. Mnogim je vzplamtel v srcih srd in so jezno škripali z zobmi. V duši se jim je vzbudilo vprašanje: "Zakaj te muke" in preklinjati so začeli vojsko in vse one, ki so brezsrčno tirali v smrt toliko življenj.

Zopet je minulo četrte ure. Oglednika se še nista vrnila. Nemir je naraščal. Vojaki so pozabili na glad in utrujenost ter so mislili le na to, kaj bo, ako bodo morali prenočiti v gozdu. Do kosti jih je zeblo.

Podporočnik je nemirno stopal pred četo gor in dol. Morila ga je skrb za vojaka, ki ju je poslal na ogled in za četo, kateri ne more dati toplega prenočišča. Bilo mu je hudo ob misli, kake muke prenašajo ubogi vojaki. Pomagal bi jim, toda iz tebe položaja ni našel izhoda.

H koncu se je bližal tudi tretji četrte ure. Vihar je postajal vedno silnejši. Tako besno je divjal, ko da bi hotel izruvati vsa drevesa. Vojakom seveda tudi ni prižanesel. Tesno so se zavijali v plašče, vkljub temu pa so se tresli od mraza. Noge so jim popolnoma otrpnile. Najhujše je pa bilo to, da se jim je zajedel v dušo obup. Na rešitev niso imeli upanja. Bili so prepričani, da mraza ne prenesejo do jutra. Nekateri so na tihem že obračunili z življenjem. Drugih se je polastila žalost. Tako radi bi še enkrat videli dom in svoje drage. Med poslednjimi je bil tudi Štefan. Misli so mu splavale k materi in Minki. Zgрозil se je, ko je pomislil na to, kako težek udarec bi bil za obe, ako bi dobili sporočilo, da je tudi on našel grob v belih Karpatih. Živeti je hotel, živeti zlasti radi Minke.

Vihar je zadivjal s podvojeno silo. Drevesa so pokala. Nebo se je zaoblčilo. Naletavati je začel sneg. Oglednika se še nista vrnila. V srcih vojakov je zamrla tudi zadnja iskrica upanja. In vendar ni bilo vse izgubljeno. V zadnjem trenutku je prišla rešitev.

Čuj! Ali ni odmeval iz vetrovega žvižga še neki drugi glas? Udarci zvona so bili to. Vojaki niso mogli verjeti, da bi prav slišali. Z odprtimi usta si prisluhnili. Kdo bi mogel popisati njihovo veselje? Velikonočna pesem vstajenja zanje ni bila nikdar tako vesela, ko odmev samotnega zvona. V prezebljenih udih so začutili novo moč. V trenutku so pozabili na vse prestatne muke.

Kakor hitro je podporočnik slišal glas zvona, je uvidel, da je s četo zašel. Odmev je prihajal od zadaj in sicer nekoliko levo od ceste. Kakor se je dalo sklepati po glasu, je bila vas oddaljena za kake pol ure. Stezo bi v temi zastonj iskali, a tudi ni bilo potrebno. Četa je udarila naravnost skozi gozd v smeri, od katere se je slišal udar zvona. V globokem snegu so vojaki gazili, butali v drevesa, padali čez jarke, a za vse to se niso zmenili. Čez pol ure so bili pri cilju.

Vas Dubrinič leži tesno ob izlivu nekega večjega potoka v reko Ung. V sve-

točni vojni je bila spremenjena v vojaško taborišče. Vse polno je bilo lesenih barak in skladišč. Bilo je tam tudi več vojaških kuhinj.

Moštvo si je oddahnilo, ko je začutilo nad seboj streho. V baraki sicer ni bilo peči, da bi jo grela, vendar pa je bila med njo in med gozdom, v katerem so prej zmrzovali velika razlika. Za večerjo so dobili vojaki kos kruha in vroč čaj. Ni bil ravno dober, toda zadovoljni so bili z njim. Ogrel jih je ter uspaval, in to je bilo glayno. Komaj so se vlegli na trda ležišča, so tako sladko zaspali, ko da bi ležali v toplih, mehkih posteljah.

Ko je četa naslednjega jutra vstala, je bila podporočnikova prva skrb, da je poslal pod vodstvom enega kaplarja patrolo štirih mož. Patrola je šla do mesta, kjer je moštvo prejšnji večer stalo, potem pa je zavila proti severu v smeri, kjer sta oglednika izginila. Sledovi dveh mož so se dobro razločili. Tir je pričal, da sta kmalu zašla s ceste in zagazila v gozd. Pri zaseki, v kateri je tekla potok, ki se je izlival pri Dubriniču v Ung sta se ustavila. Zavila sta ob njem na desno. Ponekod so bili sledovi skoraj popolnoma zbrisani. Vojaki so se pozorno ozirali krog sebe.

— Oh! — je vzkliznil hipoma vojak, ki je šel prvi. Obstal je in se preplašeno ozrl k tovarišem. Kakor na povelje so se vsi ustavili. Zgrozili so se.

Prizor, ki so ga vojaki zagledali, bi pretresel tudi najbolj pogumnega človeka. Par korakov pred njimi je bil velik prostor pobarvan s krvjo. V okrvavljenem snegu pa so ležali kosi vojaške obleke, dve kapi in puški, dva pasa in bajoneta ter dva para čevljev. Toliko je ostalo od dveh oglednikov. Reveda sta postala živitev lačnih volkov. Bestije so ju najbrž presenetile, tako da niti pušk nista mogla rabiti.

Molče se je bližala patrola k žalostnim ostankom. Vojaki so pobrali puški, pasa, bajoneta, kapi in čevlje, v katerih so bili ostanki nog, ki jih zveri niso mogle iztrgati. Nato so zapustili žalostni prostor.

Pretrsljiva usoda oglednikov je potrla vso četo. Za žalovanje pa ni bilo časa. Do večera so morali dospeti do Užoka. Pred seboj so imeli skoraj še polovico pota, zato po nepotrebnem niso smeli izgubljati niti ene minute. Ostanke nog so pokopali, potem pa so nadaljevali svoj križev pot.

Od Dubriniča naprej se je začel svet spreminjati. Vojaki so spoznali, da se bližajo pravemu bojišču. Ob vsakem koraku so naleteli na predmete, ki so pričali, da hodijo po tleh, ki so že bila človeško kri. Ob cesti so samevale zapuščene barake. Ponekod so naleteli na ostanke vozov in konjske opreme. Gozd je bil liki žalostna razvalina. Tla so bila razkopana, proti nebu pa so štrlela odlomljena debela, katerim so granate odtrgale krono. Tu in tam so iz snega moleli majhni križci; zaznamovali so kraj, kjer so počivale žrtve nesrečne vojske.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakršno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

DVA KRASNA PREDMETA

Narejena z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Ta-le krasni oltarček, ki ga vidite na tej sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit z medenine, ki se ne ubije, če pade z rok. Barvan trepežno z krasnimi barvami. S tem oltarčkom gre skupaj krasen kip Marije, Presv. Srca Jezusovega, ali pa Male Cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so viliti iz nezlomljive medenine.

Cena \$2.00

— V vašem domu je gotovo prostor za ta lepi oltarček, ki bo vam okrasil vaš dom.

"GOD BLESS OUR HOME"

To je krasna platca vilita iz iz nezlomljive medenine. Krasno barvana v "Ivory" (slonokoščene) barve, z rdečim Božjim Srcem sredi, ali pa zlate barve. Platca je pravi kras za vsako hišo. Lep kras bo to za vaše sobe.

Cena 75c

Oba navedena predmeta si lahko naročite tudi po pošti. Vse kar je treba je, da naročilu priložite potrebni znesek in zraven omenite natančno kateri kip izmed navedenih treh želite z oltarčkom, ali Marijinega, Presv. Srca Jezusovega ali Male Cvetke sv. Terezije in poslalo se bo vam naročilo po vaši želji. Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road - Chicago, Illinois

SLOVENSKI MOLITVENIKI

praktični za starejše in mlajše, ki jih ima v zalogi
Knjigarna "Amerikanski Slovenec":

DNEVI V BOGU, molitvenik, ki ima kratko premišljevanje za vsak dan v letu in obenem mašne molitve in vse drugo. Stane rdeča obreza, v platno vezan	85c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.25
MARIJA POMAGAJ, lepe žepne oblike in lepe vsebine, pripraven za možne in žene, stane rdeča obreza	75c
Zlata obreza	\$1.00
MOLITVENIK ZA AMER. SLOVENCE. Zelo pripraven molitvenik za mlade in odrasle. Vsebuje vse najpotrebnejše molitve, kot vse delne Rožnega venca, božje in cerkvene zapovedi, tri maše, razne molitve, litanije, križev pot, razne mašne pesmi. Stane: Lično v trdo vezan, zlata obreza	75c
Boljša vezava, trde platnice, zlata obreza	\$1.00
Fino šagren usnje, vatrane platnice, zlata obreza	\$1.25
Bele koščene platnice, s krasno sliko na platnicah, zlata obr.	\$1.25
NEBESA NAŠ DOM. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
NEBEŠKA TOLAŽBA, molitvenik z velikim tiskom, zelo pripraven za starejše ljudi, a ima kljub temu pripravno žepno obliko, stane rdeča obreza	95c
Lepša vezava, zlata obreza	\$1.50
POT K BOGU. Zlata obreza	\$1.50
Rdeča obreza	95c
RAJSKI GLASOVI. Vezan v fino usnje, vatrane platnice, z zlato obrezo, stane	\$1.50
REŠI DUŠO. Platno, zlata obreza, veliki tisk	\$1.50
Platno, rdeča obreza, veliki tisk	\$1.25
ROŽA SKRIVNOSTNA, molitvenik lepe primer žepne oblike, stane rdeča obreza	75c
Lepo vezan, zlata obreza	\$1.00
SKRBI ZA DUŠO. Zelo priljubljen molitvenik, lično v usnje vezan, vatrane platnice, zlata obreza	\$1.75
SLAVA MARIJI. Molitvenik, ki je prirejen za ameriške Slovence. Vsebuje tri maše, razne molitve, razne litanije, križev pot, skupne molitve za cerkvena društva, kot jih molijo dr. Najsv. Imena pri skupnih sv. obhajilih in razne cerkvene pesmi. Tiskan z večjimi črkami, stane: Fino usnje vatrane platnice, lepo vezan z zlato obrezo	\$1.50
Vezan v fino usnje, trde gibne platnice, zlata obreza	\$1.25
Umetno usnje, zlata obreza	\$1.00
VEČNO ŽIVLJENJE. Krasen molitvenik zlasti za možne in fante, lepo vezan v usnje z zlato obrezo	\$1.50
VEČER ŽIVLJENJA, molitvenik z večjim tiskom, lepe žepne oblike, križev pot s podobami, stane rdeča obreza	85c
Zlata obreza	\$1.25
VODITELJ V SREČNO VEČNOST. Rdeča obreza	65c
V SIJAJU VEČNE LUČI, molitvenik z velikim tiskom, pripraven za starejše ljudi, z primerno žepno blisko, stane rdeča obreza	95c
Zlata obreza	\$1.50

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money Order in ga pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, : : Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Na napačen naslov.

Dogodkov v Španiji nihče ne more prezreti, ako se bavi z javnostjo. Ali vsak pogodi tudi bistvo, je vprašanje. Prav radi bistva so se raznele strasti. Treba je velike previdnosti. Dogodki se težko kontrolirajo, sodba se more pa nanesti le na dogodke. Kakšna bo to raj sodba, ako dogodki ne odgovarjajo resnici? Ali ste vi pri "Napreju" tako sigurni, da imate pri dogodkih vso in čisto resnico? Ali bi moral jaz in prav vsakdo verjeti na besedo, kar vi razglašate kot resnične dogodke, in bi se niti zanašati ne smel na nikogar, ki trdi, da ni tako, kakor vi pišete? G. Molek vas večkrat podregra radi neke nezmotljivosti. Morda zadene. Niti za sodbo ne gre, kako bi se dogodki ocenjevali presoja. Gre v prvi vrsti za resnične ali neresnične dogodke, in potem šele sledi sodba.

Za baskiške otroke gre. Obračate se na me. Čemu? Kolikor se spominjam, jaz nisem dosti pisal ali zapisal o tem predmetu, ako sem kaj zapisal, ker vsaj jaz se skušam po možnosti vzdržati vsake sodbe, ako dogodek ni jasno na dlani. Vi trdite, da so dogodki taki, kakor jih vi navajate. Kje imate zagotovilo, da so taki? Trdim, da nimate tega zagotovila. Kako morete potem zahtevati od mene, naj se jaz izjavim in presojam in obsojam dogodke z baskiškimi otroci, kakor jih vi opisujete, ko ste vendar pri teh dogodkih odvisni le od drugih, niste bili sami tam, niste nezmotljivi? Ali res mislite, da bi moral jaz verjeti le virom, iz katerih vi zajemate, ko imam pred seboj viro, ki govorijo o dogodkih malo drugače? Jaz sem precej previden pri vseh virih, vi verujete virom, nad katerimi nimate niti najmanjše kontrole, in zahtevate, da bi jaz na podlagi teh vaših in nekontroliranih virov izrekel kako sodbo? Če se že hočete baviti z javnostjo, svobodno vam, ampak nezmotljiv je le papež in še ta edinole pri verskih naukih, niti papež pa ni nezmotljiv pri kakih vojnih operacijah, kjer govorijo razvnete strasti.

Slovenski Narod je drugače resen list, pa je poročal, da so mene ustrelili, in to se je zgodilo prav na pragu, pred nosom, ne morda v Španiji in med civilno vojsko. Ali ste res še v mladosti, da nimate kakih bolj zrelih izkušenj?

Ne odrekam vam dobre volje, ampak ta še ne zadostuje

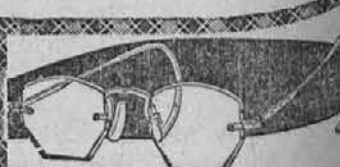
za kako sodbo in presojenje takih važnih dogodkov, kakršni se dogajajo v Španiji, če jih sploh razumete. Ako sodite in obsojate na podlagi nekih "dogodkov", nad katerimi nimate kontrole, ali so res tudi taki, je to manj silno površno.

Nedavno od tega je Frank B. Noyes, že 38 predsednik A. P. podal vrlo dobro izjavo o neodvisnosti in svobodi tiskane besede. Zelo resen časnikiar je zapisal sledeči komentar: "When Mr. Noyes sets as a standard the duty of printing the news as truthfully, as honestly and in as impartial a manner as it is possible, and to keep the opinions of their owners and editors out of it, he puts that standard high". Še pri brezdvornno resničnih dejstvih naj bi bil časnikiar pri sodbi previden, kaj šele pri dogodkih, ki se ne dajo kontrolirati niti ne pri najboljši volji, kakor so dogodki z baskiškimi otroci. Dejte — no — roko na prsa ali na srce in bodite previdni s sodbami, saj s krivičnimi sodbami ne morete ustreči niti komunistom.

"Napreju" za klobuk.

"Naprej" me pozivlja, naj denem roko na prsa glede baskiških otrok. Marsikaj gre na moj rovaš, kakor bi bil jaz odgovoren za kakršno koli stališče, ki ni stališče gospode obkolji "Napreja". Smo pa v diktatur tudi v naziranju. Stališče "Napreja" je, da so otroci, kateri so odpeljani otroke storili hudo dobro delo, ker se te otroke rešili pred bombami in je gola hinavščina, ako kdo le zine kako zoper tako poneduro. Obžalujem, če je bil en otrok ubit. Ali ste pa zopet prav vsesedni, da bi bili ti otroci vsaj po večini pobiti, ako ne bil odpeljani? Premisa je luknjasta. Recimo pa, da so bili ti odpeljani otroci resnično smrti. Ali je to vse? Iz vašega materialističnega stališča, katero ne prizna poleg telesnega nobenega drugega življenja, so bili pač rešeni. Ampak iz mojega stališča vidim v teh otrocih še drugo duševno življenje, ki more sloniti le na veri v Boga. Kako bo z vero na Boga pri teh "rešenih" otrocih? Jaz vas ne morem pozivati, da denete roko na prsa, ker iz vašega stališča (vera je opium) utegnate v izgubi vere teh katoliških otrok videti celo neko "rešenje", na moram jaz prav to imenovati najhujšo smrt, hujšo od telesne smrti, kateri bi bili mogli otroci zapasti po bombah, ako bi ostali. Prav tu smo kakor ogorjeni v vodo.

NASLOVI

diplomatskih predstavništev
Jugoslavije v AmerikiPoslaništvo Jugoslavije
Legation of Yugoslavia
1560 — 16th Street
Washington, D. C.Jugoslovanski Konzulat
Consulate General of Yugoslavia
745 Fifth Avenue,
New York, N. Y.Consulate General of Yugoslavia
840 N. Michigan Ave.
(6th floor)
Chicago, Ill.23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIOZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in prepričajte se!